

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-35, e-mail: spvr@rada.gov.ua

Ісаєву М.В.

Шановний Миколо Всіовичу!

У Комітеті Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів за дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О, відповідно до статті 23¹ Закону України «Про звернення громадян» розглянуто подану Вами електронну петицію, яка в установлений строк не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку, щодо соціального захисту осіб постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС і в межах визначених повноважень повідомляємо наступне.

Необхідно зауважити, що за своїм статусом комітети Верховної Ради України є органами, які мають предметно визначену компетенцію і забезпечують здійснення парламентом його повноважень. Отже, діяльність комітетів Верховної Ради України пов'язана з вирішенням питань, віднесених до повноважень Верховної Ради України. Комітет як орган Верховної Ради України здійснює функції, визначені Законом України «Про комітети Верховної Ради України», а саме законопроектну, організаційну та контрольну. Контрольна функція полягає, зокрема, у направленні матеріалів для відповідного реагування в межах, установлених законом державним органам, їх посадовим особам.

З огляду на зазначене та керуючись положеннями Закону України «Про комітети Верховної Ради України» Комітет надіслав Ваше звернення до Кабінету Міністрів України з проханням доручити відповідним центральним органам виконавчої влади ретельно опрацювати порушені Вами у зверненні питання та у разі доцільності, подати до Верховної Ради України відповідні законодавчі пропозиції.

Про результати розгляду Вас буде повідомлено визначеним Кабінетом Міністрів України органом центральної виконавчої влади додатково.

Разом з тим, за результатами розгляду також інформуємо, що Ваші пропозиції доведені до відома народних депутатів України – членів Комітету, які відповідно до статті 93 Конституції України мають право законодавчої ініціативи у Верховній Раді України, для розгляду та прийняття рішення.

З повагою

Голова Комітету

Г. Третякова

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Третякова Галина Миколаївна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000002B093100E1118F00
Дійсний до: 25.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-30/15-2021/257336 від 05.08.2021

610009

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-40-35, e-mail: spvt@rada.gov.ua

Кабінет Міністрів України

У Комітеті Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів за дорученням Першого заступника Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О., відповідно до статті 23¹ Закону України «Про звернення громадян» розглянута подана гр.Ісаєвим М.В.

електронна петиція, яка в установлений строк не набрала необхідної кількості голосів на її підтримку, щодо соціального захисту осіб постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС.

Керуючись частиною третьою статті 17 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», звертаємося з проханням розглянути зазначене звернення, доручити відповідним центральним органам виконавчої влади ретельно опрацювати порушене у зверненні питання та у разі доцільності, подати до Верховної Ради України відповідні законодавчі пропозиції.

Про результати розгляду просимо повідомити Першого заступника Голови Верховної Ради України Стефанчука Р.О., автора звернення та Комітет.

Додаток на 2 арк. в 1 прим.

Голова Комітету

Г.Третьякова

ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Третьякова Галина Миколаївна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000002E093100E1118F00
Дійсний до: 25.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-30/12-2021/257335 від 05.08.2021

610010

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.:(044) 289-86-22; 289-70-60, факс: 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, рахунок UA388201720343180001000078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____
На № _____ від _____

Кабінет Міністрів України

Про розгляд електронної петиції
Ісаєва М. В.

**Комітет Верховної Ради України
з питань соціальної політики та
захисту прав ветеранів**

Міністерство соціальної політики на виконання доручення Віце-прем'єр-міністра України – Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Резнікова О. Ю. від 06.08.2021 № 37754/1/1-21 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів від 05.08.2021 № 04-30/12-2021/257335 розглянуло електронну петицію Ісаєва М. В. від 29.04.2021 щодо соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, та повідомляє, що відповідь Першому заступнику Голови Верховної Ради України Стефанчуку Р. О. та заявнику буде надано після детального опрацювання порушеного питання разом із Міністерством фінансів, Міністерством охорони здоров'я та Міністерством юстиції.

Першого заступника Голови Верховної Ради України Стефанчука Р. О. поінформовано окремим листом від 16.08.2021 № 2488/0/5-21/56.

Перший заступник Міністра

Євген КОТИК

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 289-86-22; 289-70-60, факс: 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, рахунок UA388201720343180001000078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____
На № _____ від _____

**Комітет Верховної Ради України
з питань соціальної політики та
захисту прав ветеранів**

Про результати розгляду електронної
петиції Ісаєва М. В.

Кабінет Міністрів України

Міністерство соціальної політики разом із Міністерством фінансів, Міністерством охорони здоров'я та Міністерством юстиції на виконання доручення Віце-прем'єр-міністра України – Міністра з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України Резнікова О. Ю. від 06.08.2021 № 37754/1/1-21 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів від 05.08.2021 № 04-30/12-2021/257335 розглянуло електронну петицію Ісаєва М. В. від 29.04.2021, яка в установлений строк не набрала необхідної кількості підписів на її підтримку, щодо соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи (далі – постраждалі громадяни), та на доповнення до листа від 17.08.2021 № 2495/0/5-21/56 повідомляє.

Щодо пільг постраждалим громадянам

Законом України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” від 28.02.1991 № 796-ХІІ (далі – Закон № 796) встановлено гарантовані державою компенсаційні виплати, доплати, види допомоги та пільги для всіх постраждалих громадян відповідно до визначених категорій.

Згідно зі статтею 63 Закону № 796 витрати, пов'язані з реалізацією Закону № 796, фінансуються за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

Фінансування видатків на соціальне забезпечення постраждалих громадян проводиться в межах коштів, передбачених законами про Державний бюджет України на відповідні роки за бюджетною програмою КПКВК 2501200 „Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (далі – КПКВК 2501200).

Мінсоцполітики як головний розпорядник коштів за КПКВК 2501200 забезпечує організацію соціальних виплат відповідно до затверджених бюджетних призначень.

Варто зазначити, що Законом України „Про Державний бюджет України на 2021 рік” від 15.12.2020 № 1082-IX видатки за КПКВК 2501200 встановлено в сумі 2 570,2 млн грн, що на 403,5 млн грн більше порівняно з 2020 роком.

Таке збільшення дасть змогу забезпечити своєчасність проведення протягом 2021 року гарантованих державою компенсаційних виплат постраждалим громадянам, доплат за роботу в зоні відчуження у розмірі 150 відсотків прожиткового мінімуму для працездатних осіб, виплат за щорічною та додатковою відпустками постраждалим громадянам, санаторно-курортного лікування більшої кількості постраждалих громадян порівняно з попередніми роками, а також харчування або виплати компенсації за харчування дітям з інвалідністю, пов'язаною з Чорнобильською катастрофою.

Разом з тим питання підвищення розмірів компенсаційних виплат постраждалим громадянам вирішуватиметься за умови збільшення фінансування програм соціального забезпечення осіб зазначеної категорії. При цьому варто зауважити, що збільшення видатків за КПКВК 2501200 вимагатиме додаткових витрат із державного бюджету, у зв'язку з чим зміни до законодавства, пов'язані з виділенням коштів, потрібно запроваджувати комплексно з урахуванням фінансових можливостей держави і необхідності своєчасного та у повному обсязі забезпечення фінансування встановлених законодавством соціальних гарантій.

Водночас потрібно зазначити, що з метою відновлення пільг постраждалим громадянам і потерпілим від Чорнобильської катастрофи дітям у Верховній Раді України зареєстровано низку проектів законів України, а саме:

„Про внесення змін до Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” щодо відновлення належних соціальних гарантій” (реєстр. № 3114-1 від 13.03.2020);

„Про внесення змін до Закону України „Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення належних соціальних гарантій громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, на виконання рішення Конституційного Суду України” (реєстр. № 1117-д від 20.01.2021);

„Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціального захисту громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (реєстр. № 5416 від 22.04.2021);

„Про внесення змін до Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” щодо державних гарантій реалізації конституційних прав на охорону життя, здоров'я та соціальний захист, громадянами України, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (реєстр. № 5444 від 29.04.2021);

„Про внесення змін до деяких законів України щодо соціальних прав і гарантій громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” (реєстр. № 5444-1 від 19.05.2021).

Щодо забезпечення постраждалих громадян безкоштовними медичними послугами та ліками

Згідно із Законом України „Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення” від 19.10.2017 № 2168-VIII (далі – Закон № 2168) було запроваджено новий механізм фінансування надання медичних послуг та

лікарських засобів, що входять до програми медичних гарантій, зокрема, шляхом поступового переходу на їх оплату з Державного бюджету України.

Відповідно до Закону № 2168 і Бюджетного кодексу України з 2020 року за рахунок коштів Державного бюджету України запроваджено реалізацію державних гарантій медичного обслуговування населення за програмою медичних гарантій для всіх видів медичної допомоги.

Видатки на реалізацію програми державних гарантій медичного обслуговування населення у Державному бюджеті України на 2021 рік Міністерству охорони здоров'я передбачено за бюджетною програмою КПКВК 2308060 „Реалізація програми державних гарантій медичного обслуговування населення” в обсязі 123,5 млрд гривень.

При цьому держава гарантує повну оплату з державного бюджету медичних послуг та лікарських засобів у межах програми медичних гарантій усім громадянам України, в тому числі постраждалим громадянам, та надання рівних державних гарантій для реалізації пацієнтами прав на охорону здоров'я, доступ до необхідних медичних послуг у закладах охорони здоров'я усіх форм власності, які уклали договір про медичне обслуговування населення.

Водночас наявність статусу особи, яка постраждала внаслідок Чорнобильської катастрофи, не є обов'язковою для отримання безоплатного медичного обслуговування, оскільки програма медичних гарантій передбачає надання медичної допомоги незалежно від наявності чи відсутності певного статусу.

На сьогодні питання безоплатного відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування, зокрема, постраждалих громадян врегульовано постановою Кабінету Міністрів України від 17.08.1998 № 1303 „Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань” (зі змінами).

Разом з тим у 2017 році для забезпечення кожного громадянина України необхідними лікарськими засобами впроваджено програму „Доступні ліки”, якою передбачено можливість отримання безкоштовно або з незначною доплатою ліків за трьома категоріями захворювань: серцево-судинні захворювання, бронхіальна астма, цукровий діабет II типу.

Варто зауважити, що перелік законодавчо визначених пільг (в тому числі безкоштовне придбання ліків за рецептами лікарів) для постраждалих громадян залишається незмінним.

Щороку у Державному бюджеті України Міністерству охорони здоров'я як головному розпоряднику бюджетних коштів за бюджетною програмою КПКВК 2301400 „Забезпечення медичних заходів окремих державних програм та комплексних заходів програмного характеру” передбачаються видатки на закупівлю лікарських засобів та медичних виробів для забезпечення хворих на тяжкі захворювання, в тому числі на онкологічні захворювання дорослих та дітей.

Після проведення закупівель Міністерство охорони здоров'я здійснює розподіл товарів і послуг, закуплених у межах бюджетних призначень, структурним підрозділам з питань охорони здоров'я обласних та Київської

міської державних адміністрацій відповідно до пункту 18 Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виконання програм та здійснення централізованих заходів з охорони здоров'я, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.03.2011 № 298 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 27.11.2019 № 1172).

Відповідно до частини другої статті 17 Закону № 796 постановою Кабінету Міністрів України від 04.10.1996 № 1218 затверджено Перелік спеціалізованих медичних закладів, що забезпечують лікування осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Згідно з частиною п'ятою статті 16 Закону України „Основи законодавства України про охорону здоров'я” від 19.11.1992 № 2801-ХІІ органи місцевого самоврядування здійснюють планування розвитку мережі закладів охорони здоров'я комунальної форми власності, приймають рішення про створення, припинення, реорганізацію чи перепрофілювання закладів охорони здоров'я самостійно з урахуванням плану розвитку госпітального округу.

При цьому в ході проведення медичної реформи закриття закладів охорони здоров'я та скорочення працівників не передбачається.

Крім того, з 2020 року Національна служба здоров'я України укладає договори з усіма закладами охорони здоров'я, які відповідають затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 391 (зі змінами) вимогам до надавача послуг з медичного обслуговування населення.

Відповідно до частини п'ятої статті 3 Закону № 2168 органи місцевого самоврядування можуть фінансувати місцеві програми розвитку та підтримки комунальних закладів охорони здоров'я, зокрема, щодо оновлення матеріально-технічної бази, капітального ремонту, реконструкції, підвищення оплати праці медичних працівників (програми „місцевих стимулів”), а також місцеві програми надання населенню медичних послуг, місцеві програми громадського здоров'я та інші програми у сфері охорони здоров'я.

Заклади охорони здоров'я, які уклали договір з НСЗУ, є автономними, тобто самостійними щодо розпоряджання коштами, які вони отримують за надання послуг з медичного обслуговування населення, та витрачають кошти відповідно до бюджетного законодавства України та фінансового плану, що затверджується власником.

Щодо індексації пенсії

Законом № 796 (у редакції Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” щодо підвищення рівня пенсійного забезпечення окремих категорій осіб” від 29.06.2021 № 1584-ІХ (далі – Закон № 1584) визначено основні положення щодо реалізації конституційного права постраждалих громадян на охорону життя і здоров'я та встановлено єдиний порядок визначення категорій зон радіоактивно забруднених територій, умов проживання і трудової діяльності на них, соціального захисту потерпілого населення.

Зміни до Закону № 796 вносились з урахуванням економічного, політичного становища країни, норм податкового та бюджетного

законодавства, рішень Конституційного Суду України у справах щодо конституційності окремих положень Закону № 796.

Так, згідно зі статтею 54 Закону № 796 пенсії по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання, і пенсії у зв'язку з втратою годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи можуть призначатися за бажанням громадянина із заробітку, одержаного за роботу в зоні відчуження в 1986–1990 роках, у розмірі відшкодування фактичних збитків, який визначається відповідно до законодавства.

В усіх випадках розміри пенсії по інвалідності, що настала внаслідок каліцтва чи захворювання внаслідок Чорнобильської катастрофи, для осіб з інвалідністю I, II, III груп не можуть бути нижчими ніж 6 000 грн, 4 800 грн та 3 700 грн, відповідно.

При цьому зазначені розміри пенсій починаючи з 2022 року щороку з 1 березня підлягають індексації у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, з урахуванням коефіцієнта збільшення, що визначається відповідно до абзаців другого і третього частини другої статті 42 Закону України „Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування” від 09.07.2021 № 1058-IV.

Також Законом № 1584 передбачено встановлення з 01.07.2021 мінімальних розмірів щомісячних пенсійних виплат особам із числа учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, визначених статтею 10 Закону № 796, стосовно яких встановлено причинний зв'язок інвалідності з Чорнобильською катастрофою (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткових пенсій, цільової грошової допомоги, сум індексації та інших доплат та компенсацій до пенсій, установлених законодавством, крім пенсій за особливі заслуги перед Україною) для осіб з інвалідністю I, II, III груп – відповідно, 100 %, 80 % та 60 % розміру середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески та яка враховується для обчислення пенсії за попередній рік (10 340,35 гривні). Таким особам з інвалідністю виплачується щомісячна державна адресна допомога до пенсії (далі – адресна допомога) в сумі, якої не вистачає до зазначених розмірів.

Починаючи з 2022 року щороку адресна допомога збільшуватиметься з 1 березня залежно від розміру середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески та яка враховується для обчислення пенсії, за рік, що передує року перерахунку щомісячної допомоги.

Із 01.01.2022 наберуть чинності зміни, внесені до статті 57 Закону № 796, щодо визначення заробітної плати (доходу) для обчислення пенсії по інвалідності (за бажанням особи, яка звернулася за пенсією, заробітна плата (дохід) визначатиметься з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року).

Крім того, зазначаємо, що у Верховній Раді України зареєстровано проект Закону України „Про заходи щодо упорядкування системи розрахунків розмірів прожиткового мінімуму, соціальних виплат, грошових платежів і стягнень та плати за надання адміністративних послуг (адміністративного збору)” (реєстр. № 5045 від 08.02.2021), розроблений Мінсоцполітики, яким пропонується для визначення розмірів виплат, які не є основними доходами громадян, таких як підвищення, доплати та надбавки, застосовувати не прожитковий мінімум, а

базову величину для соціальних виплат населенню, яку передбачається затверджувати у законі про Державний бюджет України на відповідний рік.

Відповіді першому заступнику Голови Верховної Ради України Стефанчуку Р. О. надано листом від 03.09.2021 № 2611/0/5-21/56 та Ісаєву М. В. листом від 06.08.2021 № 2626/0/5-21/56.

Заступник Міністра

Віталій МУЗИЧЕНКО

